

Тұпқараған аудандық мәслихатының 2021 жылғы 28 сәуірдегі № 3/25 "Тұпқараған ауданы бойынша 2021 - 2022 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарын бекіту туралы" шешіміне өзгерістер енгізу туралы

Маңғыстау облысы Тұпқараған аудандық мәслихатының 2022 жылғы 13 қыркүйектегі № 16/100 шешімі

Тұпқараған аудандық мәслихаты ШЕШІТІ:

1. Тұпқараған аудандық мәслихатының 2021 жылғы 28 сәуірдегі №3/25 "Тұпқараған ауданы бойынша 2021 – 2022 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарын бекіту туралы" шешіміне (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №4513 болып тіркелген) келесі өзгерістер енгізілсін:

жоғарыда көрсетілген шешіммен бекітілген, Тұпқараған ауданы бойынша 2021-2022 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары осы шешімнің қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Осы шешім 2022 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Тұпқараған аудандық мәслихатының хатшысы

Д.Менделханов

Тұпқараған аудандық
мәслихатының 2022 жылғы
13 қыркүйектегі № 16/100 шешіміне
қосымша
Тұпқараған аудандық мәслихатының
2021 жылғы 28 сәуірдегі №3/25
шешімімен бекітілген

Тұпқараған ауданы бойынша 2021-2022 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар

1. Осы Тұпқараған ауданы бойынша 2021 - 2022 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі - Жоспар) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы", 2017 жылғы 20 ақпандағы "Жайылымдар туралы" Зандарына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 "Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілген нормасын бекіту туралы" (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 11064 болып тіркелген) және Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылды 24 сәуірдегі № 173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" (нормативтік

құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 15090 болып тіркелген), бүйрықтарына сәйкес өзірленді.

2. Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болғызыбау мақсатында қабылданады.

3. Жоспар:

1) осы Жоспардың 1 қосымшасына сәйкес құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер участкерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөліндісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасын (картасын);

2) осы Жоспардың 2 қосымшасына сәйкес жайылым айналымдарының қолайлышемаларын;

3) осы Жоспардың 3 қосымшасына сәйкес жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картаны;

4) осы Жоспардың 4 қосымшасына сәйкес жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасын;

5) осы Жоспардың 5 қосымшасына сәйкес жайылымы жоқ жеке және (немесе) занды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасын;

6) осы Жоспардың 6 қосымшасына сәйкес аудандық маңызы бар қала, ауылдар, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) занды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасын;

7) осы Жоспардың 7 қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын жаюодың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік кестесі;

8) осы Жоспардың 8 қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректерді;

9) осы Жоспардың 9 қосымшасына сәйкес Тұпқараған ауданы елді мекендеріндегі түрғындар малдарының жайылымдармен қамтамасыз етілуін;

10) осы Жоспардың 10 қосымшасына сәйкес Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және аландары белгіленген картаны қамтиды.

4. Жоспар жайылымдарды геоботаникалық зерттеп - қараудың жай - күйі туралы мәліметтер, ветеринариялық-санитариялық объектілер туралы мәліметтер, ауыл

шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер, елді мекендердегі тұрғындардың малдарын жайылымдармен қамтамасыз етілуі, екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері және малды айдал өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер ескеріле отырып қабылданды.

5. Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Тұпқараған ауданында 1 қала (Форт-Шевченко) 4 ауыл (Ақшұқыр, Баутин, Қызылөзен, Таушық) және 1 ауылдық округ (Сайын-Шапагатов) бар.

6. Тұпқараған ауданы аумағының жалпы көлемі – 807699,2 га, оның ішінде жайылымдық жерлер – 568562,7 га.

7. Жер санаттары бойынша:

№	Жер санаттарының атауы	Аумағы, гектар	Оның ішінде жайылым, гектар
1	Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер	580 525,1	434 854,4
2	Елді мекендердің жерлері	57 729	37 321,4
3	Өнеркәсіп, көлік, байланыс, қорғаныс және басқа да ауыл шаруашылығына арналмаған жерлер	66 485,32	15,1
4	Орман қорының жері	0	0
5	Су қорының жері	1 571,2	0
6	Босалқы жерлер	101 588,5	96 371,8
Барлығы:		807 899,12	568 562,7

8. Тұпқараған ауданы Маңғыстау облысының батыс бөлігінде орналасқан. Ауданында жер бедері негізінен жазық, ең биік нүктесі Батыс Қаратай (289 м), ал ең төмен - Бозашы түбегі (-26,5 м) орналасқан. Жерді пайдалану аймағы құрғақ аймақта орналасқан. Аумақтың басым бөлігінде жусан, жантак, сораң шөп және басқа да шөптердің түрлері өседі. Мал жаюға арналған табиғи өсімдіктер аумағы ауданында барлығында таралған.

9. Тұпқараған ауданының климаты күрт континенталды және қуан. Қыс мезгілінде ауданында орташа температурасы – 8 ден -10 С-ға дейін, ал жаз мезгілінде +28 ден +30 С-ға дейін. Жауын-шашынның орташа деңгейі 180-220 мм. Қар жамылғысы ұзақ сақталмайды. Жыл бойы желді ауа райы байқалады. Желдің орташа жылдамдығы – 8,0 м/с.

10. Жер беті сулары сирек және тек мол жауын-шашындардан құрылады. Ауданда ауыл шаруашылығын сумен қамтамасыз өтуге жер асты сулары пайдаланылады.

11. Ауданда ауыл шаруашылықтың негізгі саласы мал шаруашылығы, өсімдік шаруашылығы және бау-бақша дақылдарын өсіру болып табылады. Ауданында

өндірістік - экономикалық дамуына отандық және шетелдік мұнай компаниялары өз септігін тигізуде.

12. Қазіргі таңда ауданда 8013 бас түйе, 2 606 бас мүйізді ірі қара мал, 58 229 бас мүйізді ұсақ мал, 13 604 бас жылқы бар.

13. Ауданда 6 мал дәрігерлік пункттер, 2 мал тоғыту орындары, 2 мал көміндісі, 2 мал сою пункті және 1 инспектор пеші жұмыс жасайды.

Ветеринариялық-санитариялық обьектілер туралы мәліметтер:

№	Қала, ауылдар, ауылдық округ атауы	Мал дәрігерлік пункттер	Мал тоғыту орындары	Мал көмінділері	Мал сою пункті	Инспектор пеші
1	Форт-Шевченко каласы	1	-	1	-	1
2	Ақшұқыр ауылы	1	1	-	1	-
3	Сайын Шапагатов ауылдық округі	1	-	1	-	-
4	Таушық ауылы	1	1	-	1	-
5	Қызылөзен ауылы	1	-	-	-	-
6	Баутин ауылы	1	-	-	-	-
	Барлығы:	6	2	2	2	1

14. Жайылым өнімділігін анықтау үшін геоботаникалық зерттеулердің деректері қолданылды. Жайылымдардың құрғақ массада орташа өнімділігі 1,5 -2,0 центнер/гектар құрайды. Шабылған шөп пен жасанды шабылған шөптің қосалқы азықтары қысқы кезеңде қолданылады.

15. Жайылым сыйымдылығын анықтау, жайылым кезеңінде оның өнімділігі туралы деректер негізінде жүргізілді. Шамамен алғанда, мал азығының келесі нормалары алынды (орта есеппен бір бас малға): ірі қара мал - 4 кг, ұсақ қара мал - 2 кг, жылқы және түйе - 6 кг. Жайылым кезеңінің ұзақтылығы 180-200 күнді құрайды. Осылайша, жайылым өнімін, жануарлардың жасыл азықты бір күнде қажет ету көлемін, жайылым кезеңінің ұзақтылығын біле отырып, жайылымның сыйымдылығын анықтауға болады.

16. Екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері:

1) ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік кестесі, сонымен қатар жайылым кезеңінің ұзақтығы;

2) топырақ климаттық аймақта, ауыл шаруашылығы жануарлар түріне, сондай – ақ жайылым айналымына тәуелді;

3) далада – 160-180 күн;

4) шөләйтте – 160-180 күн;

5) сүтті ірі қара малды жаю ұзақтығы – ең кіші, ал етті ірі қара мал үшін, қой, жылқы, түйелер үшін – максималды және қар жамылғысының тереңдігі мен тығыздығына және басқа да факторларға байланысты.

17. Малды айдал өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

Тұпқараған ауданы бойынша малды айдал өту жолы 350 км құрайды.

Ескерту: аббревиатуралардың ажыратылып жазылуы:

га – гектар;

С – Цельсия көрсеткіші;

мм – миллиметр;

кг – килограмм;

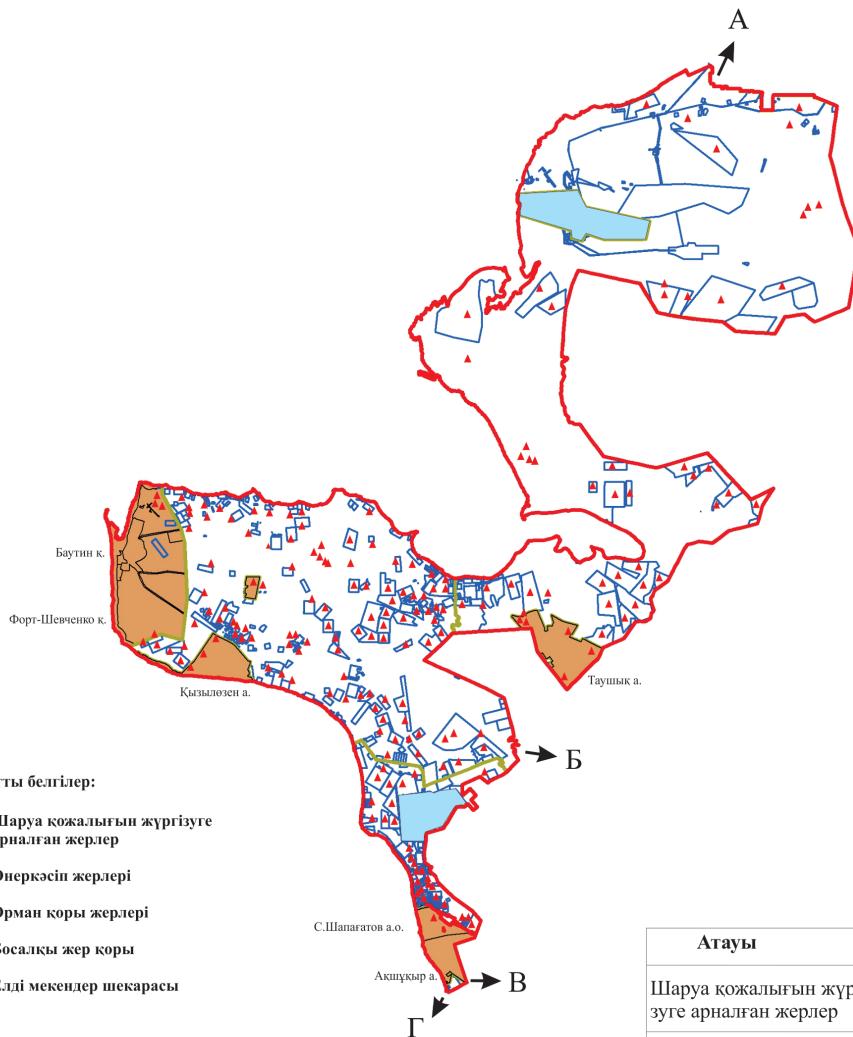
км - километр.

Тұпқараған ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі

жоспарға

1 қосымша

Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер участкерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

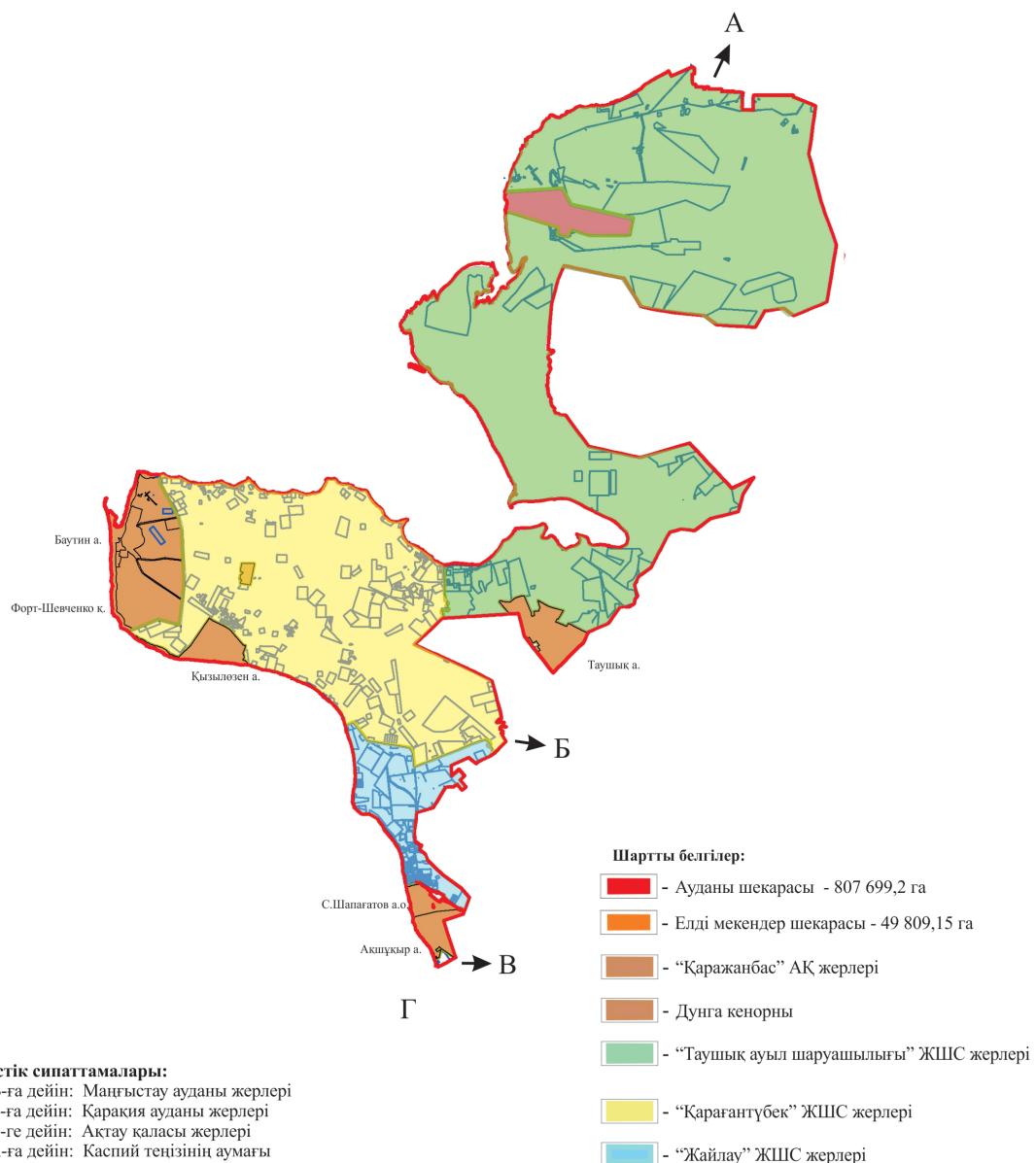
Шектестік сипаттамалары:
 А-дан Б-ға дейін: Манғыстау ауданы жерлері
 Б-дан В-ға дейін: Каракия ауданы жерлері
 В-дан Г-ге дейін: Ақтау қаласы жерлері
 Г-ден А-ға дейін: Кастай тенізінің аумағы

Атауы	Аумағы
Шаруа қожалығын жүргізуге арналған жерлер	580525,1 га
Өнеркәсіп жерлері	66485,32 га
Орман коры жерлері	0 га
Босалқы жер коры	139860,1 га

Тұпқараған ауданы бойынша
 2021-2022 жылдарға арналған

жайылымдарды баскару және
оларды пайдалану жөніндегі
жоспарға
2 қосымша

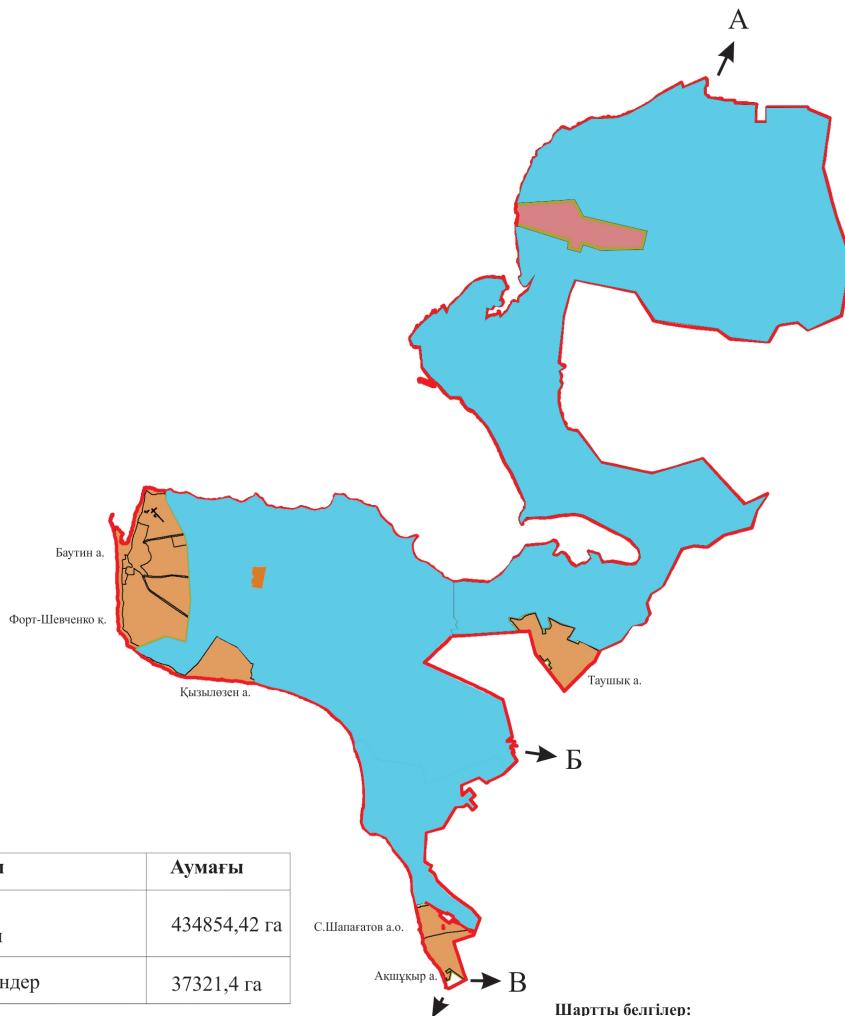
Жайылым айналымдарының қолайлышемалары

Тұпқараған ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған

жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
жоспарға
З қосымша

**Жайылымдардың, оның ішінде маусымдық жайылымдардың сыртқы және ішкі шекаралары
мен аландары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері белгіленген картасы**

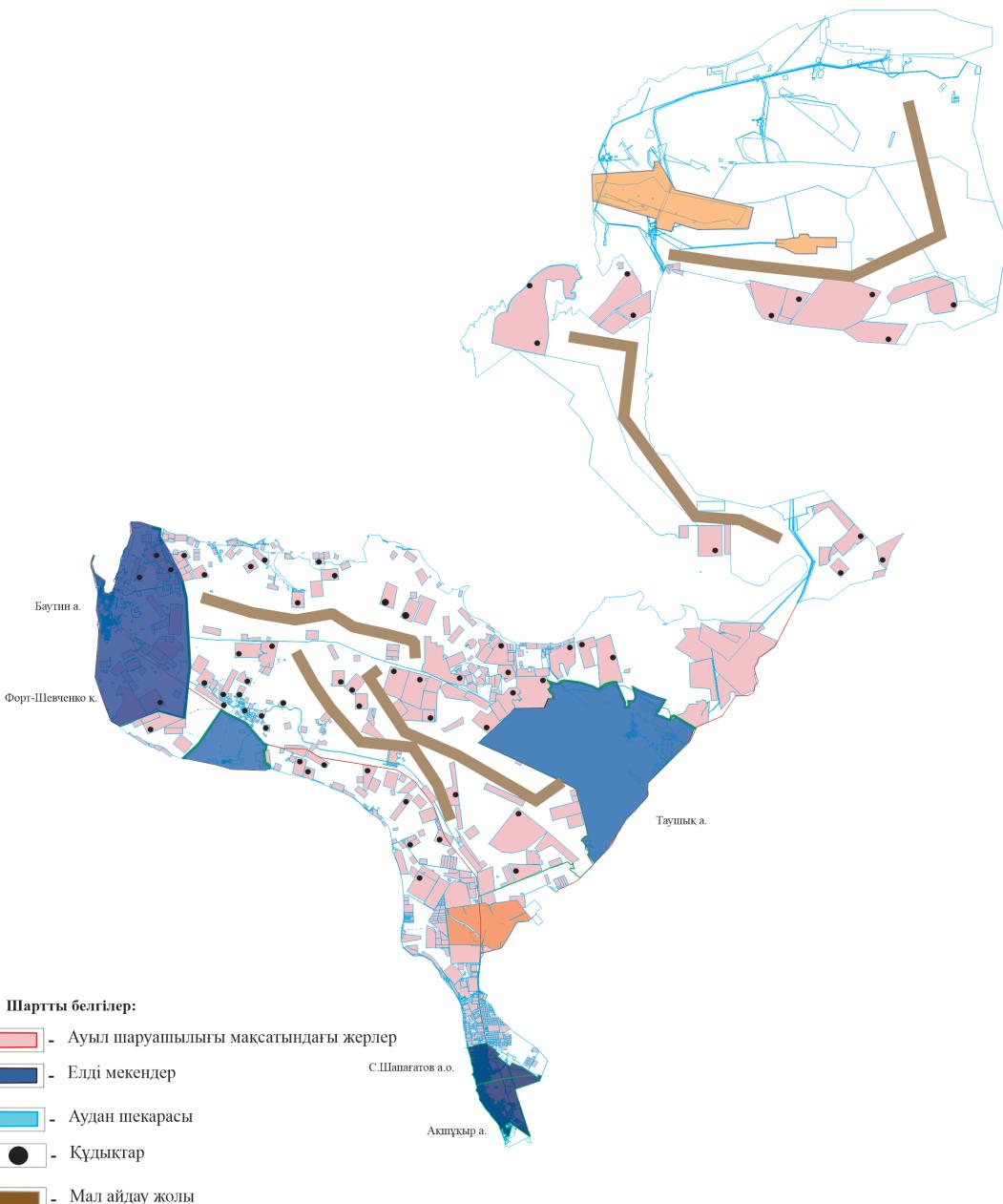
Шектестік сипаттамалары:

А-дан Б-ға дейін: Манғыстау ауданы жерлері
 Б-дан В-ға дейін: Каракия ауданы жерлері
 В-дан Г-ғе дейін: Ақтау қаласы жерлері
 Г-ден А-ға дейін: Кастпің тенізінің аумағы

Тұпқараған ауданы бойынша
 2021-2022 жылдарға арналған

жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
жоспарға
4 қосымша

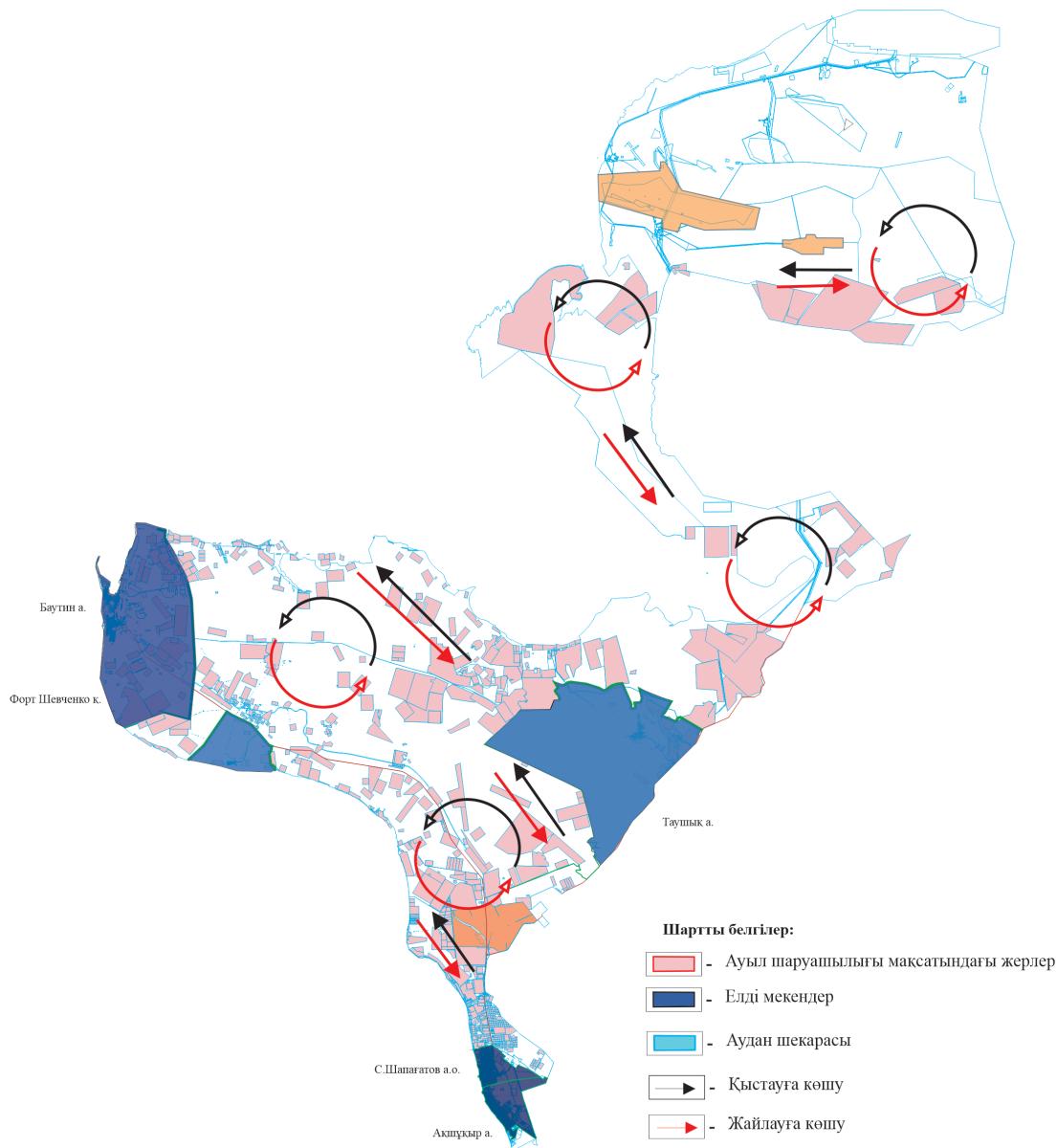
Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару, немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахталы құдықтарға) қол жеткізу схемасы

Түпқараған ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған

жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
жоспарға
5 қосымша

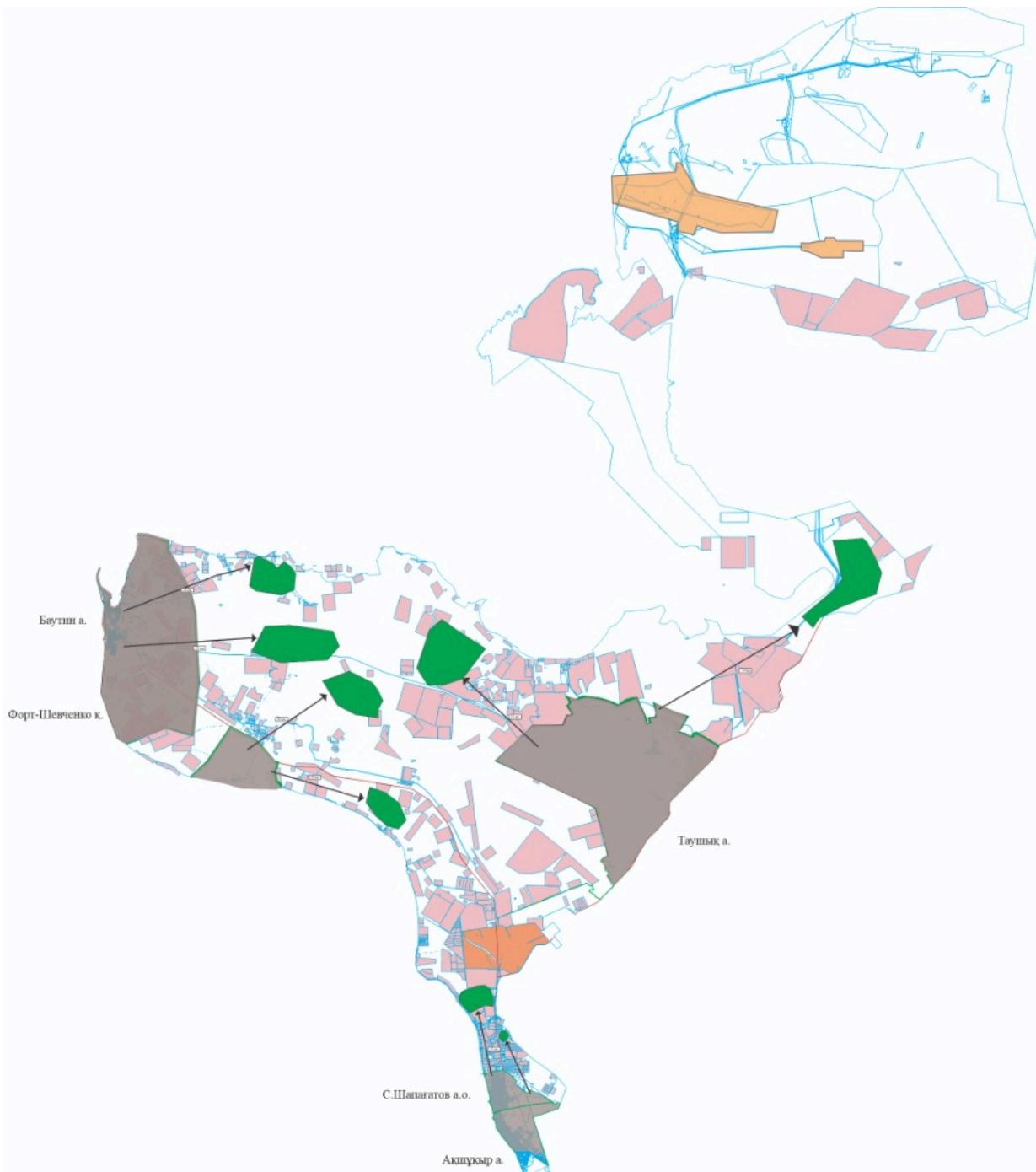
**Жайылымы жоқ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы
жануарларының мал басын орналастыру үшін жайылымдарды қайта бөлу және оны
берілетін жайылымдарға ауыстыру схемасы**

Тұпқараған ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған

жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
жоспарға
6 қосымша

**Аудандық манзызы бар қала, ауылдар, ауылдық округ манында орналасқан жайылымдармен
қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) занды тұлғалардың ауыл шаруашылығы
жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы**

Шартты белгілер:

- [Pink Box] - Жер участкелери
- [Brown Box] - Елді мекендер
- [Blue Box] - Аудан шекарасы
- [Green Box] - Шалгайдагы жайылымдар
- [Arrow] - Жайылымдардың маусымдық бағыттары және ауылшаруашылығы жануарларының козгалуы
- [Scale Bar] - 20 км - Жайылымдардың орналасу қашықтығы

Түпқараған ауданы бойынша
2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және

оларды пайдалану жөніндегі

жоспарына

7 косымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі құнтізбелік кестесі

№	Қала, ауылдар, ауылдық округ атауы	Шалғай жайылымға малдардың айдан шығарылу мерзімі	Шалғай жайылымнан малдардың қайтарылу мерзімі
1	Форт-Шевченко қаласы	Наурыздың бірінші жартысы	Қарашаның екінші онкүндігі
2	Акшұқыр ауылы	Наурыздың бірінші жартысы	Қарашаның екінші онкүндігі
3	Сайын-Шапагатов ауылдық округі	Наурыздың бірінші жартысы	Қарашаның екінші онкүндігі
4	Таушық ауылы	Наурыздың бірінші жартысы	Қарашаның екінші онкүндігі
5	Қызылөзен ауылы	Наурыздың бірінші жартысы	Қарашаның екінші онкүндігі
6	Баутин ауылы	Наурыздың бірінші жартысы	Қарашаның екінші онкүндігі

Тұпқараған ауданы бойынша

2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі

жоспарына

8 косымша

Ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер

№	Қала, ауылдар, ауылдық округ атауы	Табын, отар, үйірлердің саны			
		Ірі қара мал (табын)	Түйе	Жылқылар(үйір)	Ұсақ мал(отар)
1	Форт-Шевченко қаласы	14	18	72	37
2	Акшұқыр ауылы	14	30	78	26
3	Сайын-Шапагатов ауылдық округі	8	23	43	13
4	Таушық ауылы	30	90	96	42
5	Қызылөзен ауылы	12	15	77	25
6	Баутин ауылы	7	3	23	14
	Барлығы	85	179	389	157

Тұпқараған ауданы бойынша

2021-2022 жылдарға арналған
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
жоспарына
9 қосымша

**Тұпқараған ауданы елді мекендеріндегі тұрғындар малдарының жайылымдармен
қамтамасыз етілуі**

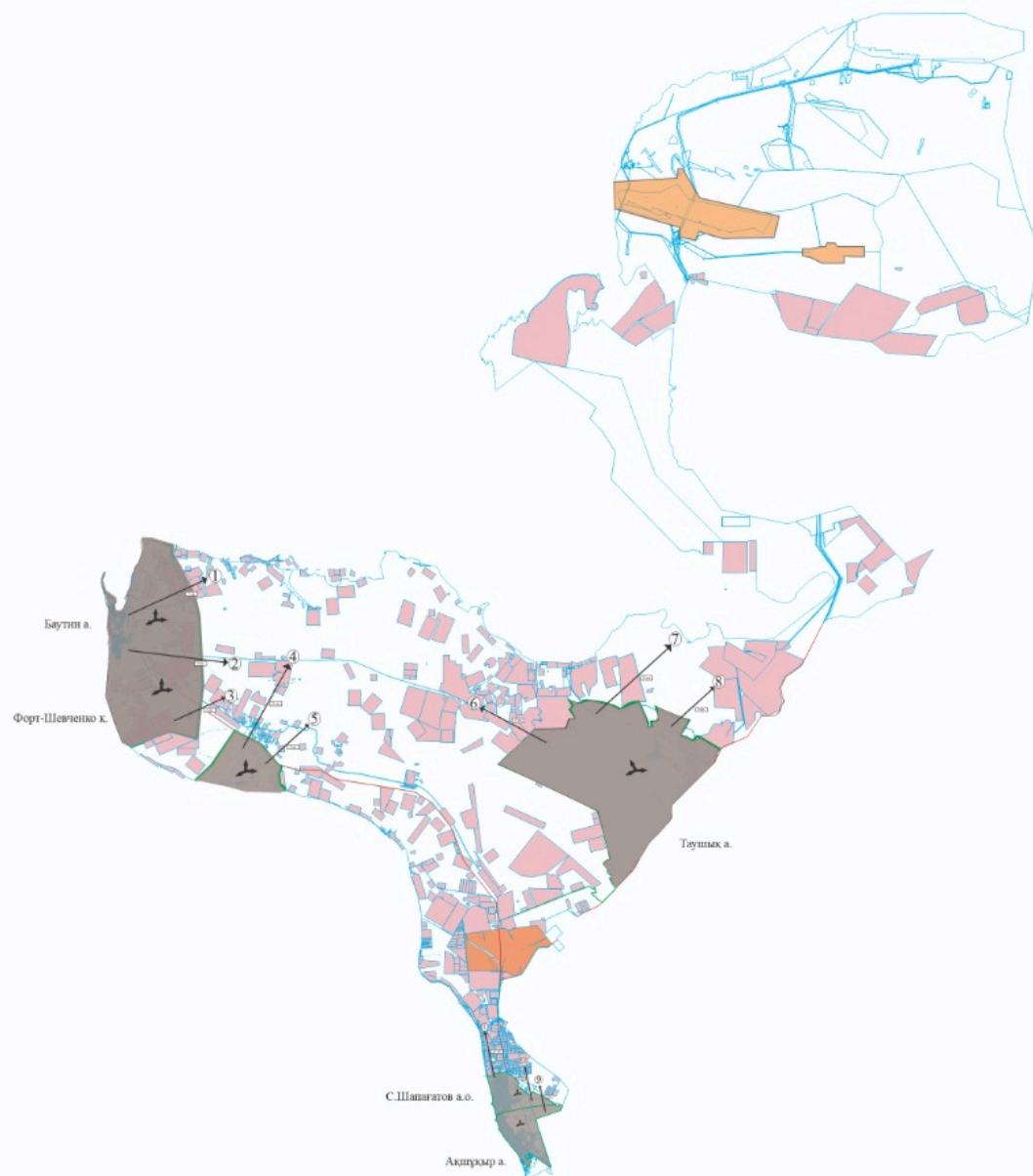
№	Қала, ауылдар, ауылдық округ атауы	Елді мекендер жерлері (га)	Мал басы саны	Бір мал басына жайылым көлемі(га)	Барлығы (га)	Жайылым (га) -	Қамтылуы+, -
1	Форт-Шевч енко қаласы	33884,98	Ірі қара мал -286	12,0	3432		
			Ұсақ мал- 8565	2,4	20 556		
			Түйе-327	14,6	4774,2		
			Жылқы- 1679	16,8	28207,2		
			Барлығы:		56969,4	18 621	-38 348,4
2	Ақшұқыр ауылы	5382,61	Ірі қара мал -290	12,0	3480		
			Ұсақ мал - 4611	2,4	11066,4		
			Түйе-709	14,6	10351,4		
			Жылқы- 1632	16,8	27417,6		
			Барлығы:		52315,4	1076	-51239,4
3	Сайын-Шап ағатов ауылдық округі	3748,86	Ірі қара мал -163	12,0	1956		
			Ұсақ мал - 2335	2,4	5604		
			Түйе-522	14,6	7621,2		
			Жылқы- 1040	16,8	17472		
			Барлығы:		32653,2	2263	-30390,2
4	Таушық ауылы	11998,81	Ірі қара мал -426	12,0	5112		
			Ұсақ мал - 12610	2,4	30264		
			Түйе-2715	14,6	39639		
			Жылқы- 2884	16,8	48 451,2		
			Барлығы:		123 466,2	8609,4	-114 856,8

			Iрі кара мал -152	12,0	1824		
5	Кызылозен ауылы	8255,46	Ұсақ мал - 2339	2,4	5613,6		
			Түйе-183	14,6	2671,8		
			Жылқы-814	16,8	13675,2		
			Барлығы:		23784,6	6752	-17032,6

			Iрі қара мал -135	12,0	1620		
6	Баутин ауылы	1092,85	Ұсақ мал - 3183	2,4	7639,2		
			Түйе-45	14,6	657		
			Жылқы-113	16,8	1898,4		
			Барлығы:		11814,6	0	11814,6

Тұпқараған ауданы бойынша
 2021-2022 жылдарға арналған
 жайылымдарды басқару және
 оларды пайдалану жөніндегі
 жоспарына
 10 қосымша

**Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы
 жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың
 сыртқы мен ішкі шекаралары және аландары белгіленген карта**

Шартты белгілер:

- Жер участкелері
- Елді мекендер
- Аудан шекарасы
- Табиги жайылымдар
- Жайылымдардың маусымдық бағыттары және ауылшаруашылығы жаңуарларының көзгалы
- Жайылым номірлері
- 20 км - Жайылымдардың орналасу қашыктығы

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және
құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК